

Feladatok az egyetemen

Demokráciánk egyik legfontosabb feladata a nevelés problémájának megoldása. Ez a kérdés különösen Szegeden fontos, ahol a nevelés legfelsőbb fokán, az egyetemi és főiskolai fokon is folyik. Ezen a felsőfokú oktatáson azonban számos változtatni való lenne, bár tisztában vagyunk azzal, hogy elsősorban az általános iskola, a népiskola kérdését kell megoldani. Ez viszont nem jelentheti azt, hogy megvárhatjuk azt az időt, mert jelenlegi egyetemi oktatásunk bizonyos módszereivel, pedagógiájával a demokrácia semmiképpen sem érthet egyet.

Felvetjük például az egyik világnézetet alakító tantárgy, a filozófia oktatás helyzetét. Magyarországon, szemben a nyugati országokkal sem a filozófia keretében, sem azonkívül a társadalomtudomány nem szerepelt tantárgyként sem a középiskolák, sem az egyetemi oktatásban. Ennek visszauterése világosan megnyilatkoztak azután akkor, amikor a diákságot egyesek felkísmeretlenül felhasználhatták saját politikai céljuk érdekében, így a tavaszi szegedi diáktüntetéseké is.

Vegyünk azonban egy közeli példát a szegedi egyetemről. A most nyugdíjazott Halasy Nagy József, a filozófia professzora például filozófia-történetében így ír Marxról: »Marx megalapítója lett a történelmi materializmus elméletének, amely a történelem minden jelenségének a gazdasági tényezőkből keresi rugóját. Pedig W. Sombart kutatásai világossá tették, hogy a kapitalizmus előtti Európa történetét nem a gazdasági szempontok irányították, hanem egészen más törvényszerűségek«. Halasy Nagy azonban titokban tartja, hogy melyek ezek a más törvényszerűségek, mivel ez valószínűleg csak a magas filozófiára tartozik és nem a nép egyszerű gyermekeire. Előbbi állításából egyébként az tűnik ki, hogy a kapitalizmus előtti ember homlokegyenest ellenkezőképp állt, mint az utána következő és ugyalszik mások lehettek a szükségletei is. Lehetséges talán, hogy a levegőből élő tiszta szellemi lény volt, aki eszmévé finomult...

Marxról egyébként is igen »komoly« véleménye van Halasy Nagynak. Azt írja ugyanis: »Marx gyűlölettel van eltelve minden iránt, ami van és ki nem elégitelt vágyaival a jövőben látja az óhajtott paradicsomot.«

Ilyen és effajta »tudományos« megállapítások tömegével találkozunk Halasy Nagy ugynevezett filozófia-történetében és ezt kellett a Szegedi körkörös leendő tanároknak évről évre »bevenniük«.

Ugyanígy elfogultságot és tudománytalanságot tükröz pedagógiai felsőoktatásunk is. Elképzeltető, hogy milyen lehet a módszere és anyaga, amikor gerincét a 13. században divatozó egyházi, klerikális filozófia alkotja. A szegedi tudományegyetem pedagógiai oktatására egyébként jellemző, hogy például Mester János professzor jegyzeteiben az olasz balillarendszer dicséretével találkozunk. E mellett »modern« pedagógiájának tanítása jórészt a pápai enciklikák tárgyalásában merül ki, mint legmagasabbrendű pedagógiai forrásokban.

Ezen az áldatlan helyzetben csak úgy lehet segíteni, ha az intézményesített társadalomtudomány tanítását olyan előadókra bizzuk, akiknek képzettsége biztosítja, hogy egyetemi ifjúságunk a legkorszerűbb társadalomtudománnyal ismerkedik meg azokon a tárgyakon keresztül, amelyeket világnézeti tárgyakként szoktak nevezni.

LEJEBB, LEJEBB AZ ARAKKAL!

Sertészsírt, libahajat, húst, aprólékot, sertésszalonnát, felvágottakat, kenyeret lehetőleg legelőbban UNGAR élelmiszer-csarnokban, Mikszáth K. utca, vásárolhat.

FALU • TANYA

Anyagilag erősödik

Szervezőmunkát dolgozik

a Wolf majori földműves szövetkezet

Felszántották a határt, azért dolgoznak az újgazdák: utat építenek

A legközelebbi vasútállomástól 25 km-re fekvő Wolf-majori földművesszövetkezetet keressük fel. A szövetkezet megalakítója, Laza Péter elvtárs fogad bennünket. Elmondja, hogy a szövetkezet még fiatal. 1947 október 20-án alakult meg, azonban a szövetkezeti bolt már 5-6000 forint forgalmat bonyolított le. A legközelebbi falu Árpádközpont hat kilométerre esik. Régebben 6-8 km-t kellett gyalogni, hogy sőt, petróleumot, kapát stb. vásárolhassanak. Pintér Ferencet, a szövetkezeti bolt vezetőjét egyszerű asztal mellett, ami a pultot helyettesíti, találjuk. Elmondja, hogy ha valaki olyan valamit akar vásárolni, ami a szövetkezeti boltban nincs meg, azt másnapra meghozatják. 160 tagja van a szövetkezetnek, mind újbirtokosok. A régi törpebirtokosok látva, hogy az újbirtokosok földje több termést hoznak és vetésük is szebb, mivel hamarabb vetettek, egymásután jelentkeznek tagként a szövetkezetbe. Egy traktorral és cséplővel rendelkeznek a szövetkezet, amelyet a földdel a Wolf-örökösöktől kaptak. Baj van a traktorral — panaszkodik Laza Péter. Szeged városa vissza akarja perelni, mivel azt a felszabadításkor Szeged területére vontatták be. Jelenleg javítás alatt áll, de a jövő héten már a 36 kalapácsos darálót hajtja. Ezt a darálót már a szövetkezeti bolt hasznábol vették.

Laza Péter elvtárs most egy gyönyörű szőlőbe vezet bennünket. 400 hold szőlő, egydarabban. Kicsiny határkarók jelzik, hogy a szőlőterület az újbirtokosok tulajdona. A szőlő egyik végében 5 hold gyümölcsös van. Ezt a Földhitel Intézet tartálékoltá kiosztás végett. Meglepő — panaszkodik Laza elvtárs —, hogy pont a gyümölcsöt tartálékolták. A szövetkezet megalakulásával egyidejűleg bérbe kértük a szövetkezet részére a gyümölcsöst. Sokat jelentene ez nekünk, mivel tárolási helyünk van.

Felvásárolják a mustot

Hamarosan a hatalmas magtárba érünk, amely üresen áll. Alatta pince, benne 24-25, 60-120 hektoliteres hordó és több apróbb 4-5 hektoliteres. Tervebe vettük — folytatja beszámolóját Laza elvtárs — hogy a személyi célokra gazdaságosan fel nem használható hordókat kicseréljük, apróbb ürtartalmúra. A továbbiakban az ősz folyamán felvásároljuk a földhözjutta-

szakszerű kezelés mellett később értékesíteni fogjuk.

A nagykiterjedésű területet, több dűlőt szeli át. Két uton munkások dolgoznak, újbirtokosok, ezeket keressük fel most.

A 25 családot érintő dűlőutat sziklik ki. Husz család kézi erővel, 5 család igaerővel segít az ut újjaépítésében.

Serény munka folyik, látszik, hogy maguknak dolgoznak. Kihasznlják a kedvező időjárást. Gondjuk most még nincs a földre. Mindenkié felszántva és az őszi elvetve. Ezt a szövetkezet traktora végezte el.

Emberhez méltó életet ének

Végezetül meglátogatunk egy-két újbirtokos családot. Tiszta lakásokban fogadnak bennünket. Ebéd ideje van. Heten ülnek körül az asztalt. Péntek van, a szokáshoz híven téztát ebédelnek, mégpedig mákosat, cukorral. A gyermekek ruha, lábukon cipő. A ház gazdasszonya elmondja, amit Laza Péter eddig elhallgatott. Karácsonyra a szövetkezet igen olcsó

áron flanelt és vásznat osztott ki a család számára arányában. Nem panaszkodik a szövetkezetbe tömörült újbirtokosok. Elmondják, hogy legtöbbjük vágott már malacot és a zsír dolgában kibírják a következő télig. Szalonna is akad a nyári munkaidőre.

Este a dolgozók iskolájába járnak

Nehezen veszünk búcsút. Ritkán látogat el hozzájuk valaki, pedig szívesen beszélgetnének. Újságot csak egy-két naponat kapnak. Megkérdezzük egy fiatalabb gyermeket, hova jár iskolába? Büszkén mondja: A dolgozók esti iskolájába. Így szerzünk tudomást, hogy a

dolgozók iskolájának esti tagozata a községtől távol, módot nyújt a parasztfiagnak a továbbtanulásra.

De megáll az autóbusz és az nem vár. Menetrend szerint pernyi pontossággal indul. Gyors búcsút veszünk és elhagyjuk a Wolf-majori földműves szövetkezetet. Még egyszer visszanezünk és látjuk, hogy az újbirtokosok kendőiket még mindig lobogtatják.

Vasútállomást kap 300 csanádi újgazda

A Szabad Föld január 11-i számában közölte 300 csanádpalotai és mezőhegyesi újgazda kérését: jelöljön ki a MAV Csanádpalota és Mezőhegyes között egy új vasútállomást, mert különben csak igen nehezen tudják megközelíteni földjeiket. Az újgazdák kérése teljesült. Néhány nappal ezelőtt Gerő

Ernő közlekedésügyi miniszter értesítette a Szabad Föld szerkesztőségét, hogy az újgazdák kívánsága teljesítésének semmiféle akadály nincs. Egyben utasította a szegedi MAV igazgatóságát is, készítse el a megállóhely terveit és költségszámát.

Indítsunk többtermelési versenyt a mezőgazdaságban

Az UFOSz megyei irodavezetők legutóbbi értekezletén Dögei Imre főtitkár ismertette az UFOSz eddigi működését, az elért eredményeket s meghatározta azokat a feladatokat, amelyeket az újesztendőben meg kell oldani. A legjelentősebb ezek között a mezőgazdasági termelési versenyek megszervezése:

— Ha az üzemekben termelési versenyeket rendeznek az ipari munkások és a bányászok, ezt meg kell tenni a mezőgazdaságban is. Egyik paraszt a másikkal, község a községgel, járás a járással, megye a megyével kelljen nemcs versenyekre —

— mondotta Dögei Imre. Az UFOSz vezetői üljenek össze a községek, a járások és a megye gazdasági és politikai vezetőivel és kössenek megállapodást a versenyre vonatkozólag. Ezen a

téren jó példával jár máris elől Somogy-megye, amely a szomszédos megyékkel már meg is állapodott a verseny feltételeiben.

A mezőgazdasági termelési verseny nagymértékben elősegíti a többtermelést. Ez pedig a földművestársadalom anyagi megerősödését fogja eredményezni. Az UFOSz szervezetei, a FEKOSz-szal, a népi szervezetek és a pártok vezetőivel mindenütt dolgozzák ki a mezőgazdasági termelési verseny követelményeit.

A gazdák nyilvános gyűléseken beszéljék meg egymással az elért eredményeket, rendezzenek gazdasági kiállításokat.

A Délmagyarország mezőgazdasági termelési versenyek megindítását örömmel üdvözi. Biztosak vagyunk abban, hogy szorgalmas gazdánk százai és ezrei tűnnek ki a versenyben. A termelési versenyben kitűnt gazdáknak, a most létesített Munka-Erdemrend és Erdemérem legmagasabb kitüntetését is meg kell adni. Az érdemrenddel kitüntetett gazdák: a mezőgazdasági munka hősei, nemcsak megbecsülésben, de magas jutalomban is részesülhetnek.

Női szövet- és selyemujdonságok

GYÖRFY-nél

Klauzál-tér 8. Volt Bloch Mór cég

Megkezdtek a gazdajegyzői állások betöltését

A Magyar Kommunista Párt már több, mint egy éve harcol, hogy a földművelésügyi igazgatás egészen a faluig épüljön ki. A hároméves terv végrehajtása, a gazdák szaktanácsai való ellátása ugyanis feltétlenül szükségessé teszi, hogy lehetőleg minden községben legyenek megfelelő szakemberek, akikhez termelési kérdésekben a falu népe bizalommal fordulhat.

Az MKP fáradozásának most már megvan az eredménye: január 20-án megjelent a kormány rendelete a gazdajegyzői állások létesítéséről. A gazdajegyző elnevezés tulajdonképpen a »falugazda« névvel azonos.

A rendelet szerint a gazdajegyző köteles elsősorban a hároméves terv mezőgazdasági célkitűzéseinek végrehajtására. Ezenkívül tartozik az okserü gazdálkodást, a talajművelést, a helyes trágyakezelést, a nemestített vetőmagvak használatát, a törzskönyvezést és általában a mezőgazdasági termelés minden ágát előmozdítani.

Gazdajegyzőknél elsősorban megfelelő szakképzettséggel rendelkező egyéneket lehet alkalmazni. Most alkalmuk lesz a mezőgazdasági szakembereknek megmutatni, hogy tudnak és akarnak a földműves nép érdekében munkálkodni. A magyar demokrácia a mezőgazdasági szaktudást komolyan értékeli és most már csak az a fontos, hogy demokratikus szempontból is megfelelő szakemberek kerüljenek a gazdajegyzői állásokba.

A rendelet megjelenésével egyidejűleg már meg is kezdtek a gazdajegyzői állások betöltését.

Sakk

Megalakult az Iparos Sakkkör. Az ipartestület vezetősége, Tarján Tibor hatósági biztos kezdeményezésére, lehetővé tette, hogy az iparos sakkozók helyiséget és felszerelést kapjanak az ipartestületben. A Vörös József színművész elnöklésével működő sakkozók február 1-én ünnepélyes keretek között avatják fel új otthonukat, mikor is a Kunsági Szövőgyár és a rendőrség csapataival mérkőznek Szeged város 1948. évi sakkcsapatbajnokságáért. A mérkőzések reggel 9 órakor kezdődnek az ipartestület kasszinójában. Minden vasárnap sakknapot tartunk, melyre szeretettel várjuk a sakkot kedvelő iparosokat és iparos ifjúságot. A Sakkör elnöksége

Korzó-Mozi

Telefon: 624.

Ma vasárnap utoljára játszuk

TOMI a megagyott gyermek

PECHY GIZI (TOMI) és

ADAM KLARI (SUTYI)

a film egykori gyermekszereplői személyes fellépésével.

Hétfőtől kezdve 2 izgalmas vadnyugati slágerfilm 1 műsorban!

1. KEN MAYNARD — bravurfilmje

A fantomlovás

2. REX BELL — főszereplésével

A farm titka

Előadások tél 4, tél 6, tél 8.

Csak egyszer kísérelje meg:

Farsangra

a természetesen kezelt valódi

ÜLLÉSI ARANYOST (nehézsízling)

literje 6-50

Nemes kádár, Üllés gyöngye (édeskés), csemegeedés RIZLING kizárólag a termelőnél

MAGAY-nál

Telefon: 7-54

Dózsa György-u. 16. Hugárlával szemben (Régi Wolf-üzlet)

Boralm zamata, ereje állandóan egyforma

Ui vevőknek vétel előtt kóstoló